

Sir Winston Leonard Spencer-Churchill (30. novembra 1874. - 24. januara 1965.)

bio je britanski političar, oficir vojske i pisac. Bio je premijer Ujedinjenog Kraljevstva od 1940. do 1945. godine, kada je Britaniju vodio do pobeđe u Drugom svetskom ratu, i ponovo od 1951. do 1955. godine. Čerčil je predstavljao pet izbornih jedinica tokom svoje karijere kao poslanik u Parlamentu (MP). Ideološki ekonomski liberal i imperijalista, veći deo karijere bio je član Konzervativne stranke koju je vodio od 1940. do 1955., ali je od 1904. do 1924. bio član Liberalne stranke.

Bio je mešovitog engleskog i američkog porekla, rođen u Okfordshireu u imućnoj, aristokratskoj porodici. Pridružio se Britanskoj vojsci 1895. godine i video akcije u Britanskoj Indiji, anglo-sudanskom ratu i drugom boer-skome ratu, stekao je slavu kao ratni dopisnik i pisao knjige o svojim kampanjama. Izabran za poslanika 1900., u početku kao konzervativac, a 1904. prešao je u liberale. U liberalnoj vladi HH Askwith-a Čerčil je bio predsednik Odbora za trgovinu, kućni sekretar i prvi lord Admiraliteta, zagovarajući zatvorsku reformu i radničko socijalno osiguranje. Tokom Prvog svetskog rata nadgledao je kampanju Gallipoli; nakon što se loše pokazalo, dao je ostavku na vlast i služio u Kraljevskom škotskom mezarju na Zapadnom frontu. 1917. vratio se u vladu zajedno sa Davidom Lloydom Georgeom kao ministar za municiju, zatim kao državni sekretar za rat i vazduh i na kraju za kolonije, nadgledajući Anglo-irski ugovor i britansku politiku Bliskog Istoka. Nakon dve godine izlaska iz Parlamenta, služio je kao kancelar blagajne u konzervativnoj vladi Stanleija Baldvina, vrativši vrednost funte 1925. godine zlatnom standardu na svom predratnom paritetu, što je potez koji se široko shvata kao stvaranje deflatorskog pritiska i depresija britanske ekonomije .

Izbačen sa dužnosti tokom 1930-ih, Čerčil je preuzeo vodeću ulogu u pozivu na britansko naoružavanje da se suprostavi rastućoj pretnji nacističke Nemačke. Po izbivanju Drugog svetskog rata ponovo je postavljen za prvog lorda Admiraliteta. 1940. postao je premijer, zamenivši Nevilla Chamberlaina. Čerčil je nadgledao britansku uključenost u savezničke ratne napore protiv Nemačke i sila Osovine, što je rezultiralo pobedom 1945. Njegovo vođstvo u ratnim vremenima široko je hvaljeno, iako su dela poput bombardovanja Drezdena i njegovog ratnog odgovora na glad u Bengaluu izazvali kontroverzu. Nakon poraza konzervativaca na opštim izborima 1945. godine, postao je vođa opozicije. Usred razvijanja hladnog rata sa Sovjetskim Savezom, on je javno upozorio na „gvozdenu zavesu“ sovjetskog uticaja u Evropi i promovisao evropsko jedinstvo. Ponovno izabran za premijera 1951. godine, njegov drugi mandat bio je preokupiran spoljnim poslovima, uključujući malezijsku vanrednu situaciju, ustanak Mau Mau, korejski rat i iranski puč koji podržava Velika Britanija. Domaća vlada naglasila je izgradnju kuća i razvila nuklearno oružje. Padom zdravlja Čerčil je podneo ostavku na mesto premijera 1955. godine, iako je ostao poslanik do 1964. godine. Nakon smrti 1965. godine, organizovana je primerena državna sahrana.

Naširoko smatran jednom od najznačajnijih ličnosti 20. veka, Čerčil je i dalje popularan u Velikoj Britaniji i zapadnom svetu, gde se doživljava kao pobednički vođa ratnih doba koji je igrao važnu ulogu u odbrani evropske liberalne demokratije od širenja fašizma. Takođe hvaljen kao socijalni reformator i pisac, među njegovim mnogim nagradama bila je i Nobelova nagrada za književnost. Suprotno tome, njegovi imperijalistički pogledi i komentari na rasu, kao i sankcionisanje kršenja ljudskih prava u suzbijanju antiimperijalističkih pokreta koji traže nezavisnost od Britanskog carstva, izazvali su znatne polemike.